

Соціальне партнерство у популяризації ідеї гендерної рівності

Гендерні питання стосуються кожного чоловіка і кожної жінки, оскільки це – збільшення тривалості життя (насамперед чоловіків), можливість балансу особистого та професійного життя жінок і чоловіків, створення рівних умов для кар'єрного зростання, питання відповідального батьківства та материнства, партнерського розподілу сімейних обов'язків, зменшення (викорінення) насилля, формування гармонійно розвиненої особистості, вільної від стереотипних поглядів на роль чоловіка і жінки у суспільстві. У цілому це питання не лише рівних прав, а й рівних можливостей, обов'язків та відповідальності жінок і чоловіків. Вищеназвані ідеї є засадничими у діяльності Центру гендерної освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка, який створено у 2007 році.

Центр діє порівняно недавно, але можна говорити про такі напрацювання:

- при Центрі укомплектовується гендерно-тематична бібліотека та відеотека, з метою забезпечення учасників освітнього процесу інформаційними ресурсами;
- надається консультативна допомога студентам під час написання магістерських, дипломних і курсових проектів, пов'язаних із гендерною тематикою (їх кількість дедалі збільшується);
- активно діє волонтерський загін «Паритет» та Школа гендерної рівності, де проходять навчання студенти, які бажають розвивати цей напрямок за методом «рівний-рівному»;
- діє гендерний кіноклуб, учасники/учасниці якого мають можливість не лише переглянути відеоматеріали про гендерні аспекти буття, але й узяти участь у тематичних дискусіях;
- періодично готуються тематичні виставки соціальної реклами та плакатів;
- видано методичні рекомендації «Підготовка волонтерів до реалізації ідеї гендерної рівності»;
- здійснюється поширення гендерних знань шляхом участі у міжнародних, всеукраїнських, обласних семінарах, конференціях, присвячених питанням гендерного розвитку.

Суб'єкти соціального партнерства Центру гендерної освіти ЖДУ ім. І.Франка

№	Рівень	Назва організації-партнера	Форми співпраці	Реальні практики
1	Міжнародні організації, Проекти міжнародних організацій	Програма рівних можливостей та прав жінок в Україні (Програма розвитку ООН, ЄС, Sida)	Форуми, конференції, семінари, консультації, круглі столи, тренінги для тренерів, закордонні навчальні поїздки, акції на гендерну тематику, обговорення результатів діяльності Програми, методичний супровід.	Всеукраїнський гендерний освітній форум «Через освіту до рівності»; Національний Форум «Стоп насильству!»; ТдТ «Логіко-структурний підхід»; ТдТ «Підвищення гендерної обізнаності вчителів»; Всеукраїнська виставка-ярмарок гендерних ідей та проектів; Шведсько-український семінар «Свідоме батьківство: нові виклики і рішення»; Навчальна поїздка до Швеції та інші.
		Проект Європейського Союзу «Права жінок та дітей в Україні – комунікаційний компонент»	Семінари, Тренінги для представників ЗМІ та НДО, інформаційні кампанії.	Тренінг для тренерів «Комунікаційні технології в гендерному контексті»; Інформаційна кампанія «Декларація поваги»; Фотоконкурс «Об'єктив–НА реальність».
		Швейцарське Бюро Співробітництва в Україні	Реалізація проектів, обмін методичним інструментарієм.	Проект «Впровадження гендерних підходів у роботу Кримінально-виконавчої інспекції Житомирської області».
		Юнісеф	Семінари, конференції, методичне забезпечення.	Семінари зі «Створення мережі тато-шкіл у Житомирській обл»; Форум НДО, які працюють у галузі відповідального батьківства.
2	Всеукраїнські, обласні, міські недержавні організації	Жіночий консорціум України, УЖФ, ГО «Крона», Творче об'єднання «ГОРО», ЖОАФСС, ЖОГО «ТатКо», «Чоловіки проти насилля»	Реалізація проектів, семінари, конференції, обмін інформаційними ресурсами.	Проект «Соціалізація жіночої студентської молоді, в тому числі молодих матерів» (за підтримки Українського Жіночого Фонду); Міжнародна науково-практична конференція «Гендерні теорії, гендерні практики: налагоджуючи мости» (ГО «Крона»); Серія документальних відеофільмів «Незручна тема» (Жіночий консорціум України); Документальні відеофільми «Основний чоловічий інстинкт» і «Справа для справжніх чоловіків» (Творче об'єднання «Технології оптимального розвитку особистості»).

3	Ресурсні та освітні гендерні центри	Закарпатський обласний центр гендерної освіти, Гендерний ресурсний центр Харківської ОДА, Вінницький освітній гендерний центр, Луганський ЦГО	Обмін досвідом, семінари, конференції, масові заходи на гендерну тематику	Всеукраїнська науково-практична конференція «Перспективи становлення гендерної освіти як реалізація демократичних перетворень в українському суспільстві» (м. Вінниця); Всеукраїнська науково-практична конференція «Інноваційні практики впровадження гендерної освіти» (м. Луганськ) Всеукраїнська освітня програма з підвищення кваліфікації директорів обласних гендерних ресурсних та освітніх центрів (м. Харків); Всеукраїнські школи відповідального батьківства та Школа спортивного гендерного орієнтування (м. Ужгород).
		Житомирський обласний гендерний ресурсний центр	Спільні проекти, обмін методичним інструментарієм	Житомирський обласний конкурс фоторобіт «Оголошуємо тендер на гендер»; Масова наочна акція «Стоп сексизм!»; Конкурс студентських науково-дослідних робіт на гендерну тематику; Ярмарок гендерних інновацій Житомирської області.
4	Органи виконавчої влади та місцевого самоврядування	Управління у справах сім'ї, молоді та спорту, управління освіти і науки Житомирської ОДА, міська рада	Спільне виконання державної та обласної програми з утвердження гендерної рівності, заходи в межах Всеукраїнської акції «16 днів протидії гендерному насильству»	Участь у роботі обласної координаційної ради з питань сім'ї, гендерної рівності, демографічного розвитку та протидії торгівлі людьми та міської міжвідомчої комісії з гендерних питань; Тренінги для представників Житомирської обласної гендерної координаційної ради та заступників голів районних адміністрацій, відповідальних за гендерні питання; Міський конкурс колажу «Толерантний світ», тощо.
5	Освітні заклади	ДНЗ, ЗНЗ, ПТНЗ, ВНЗ, Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти	Семінари, тренінги, науково-практичні конференції, акції на гендерну тематику, організація волонтерських загонів з реалізації ідеї гендерної рівності	Творча група «Гендерні аспекти психологічного супроводу в умовах дитячого закладу» (ЖОППО); семінар заступників директорів із виховної роботи ЗНЗ «Впровадження гендерної освіти в школі»; семінар з гендерних питань у Новоград-Волинському медичному коледжі та інші.
6	ЗМІ	Прес-клуб, журналісти	Висвітлення у ЗМІ, навчання журналістів і студентів	Кількість публікацій про Центр гендерної освіти у пресі – 30, Кількість відеорепортажів про гендерні питання – 15.
7	Інші установи та організації	Лікарні, бібліотеки, бізнес-структури	Дозвіллеві заходи та акції на гендерну тематику, обмін інформаційними ресурсами	Дозвіллеві заходи на гендерну тематику в обласній дитячій лікарні, тематичні виставки, укомплектація бібліотечних фондів тематичною літературою, соціально відповідальний бізнес

На сучасному етапі становлення гендерної політики в Україні важливим є співробітництво установ та організацій, що опікуються питаннями гендерного розвитку суспільства, оскільки саме консолідація зусиль забезпечить досягнення якісного результату. Досвід співпраці Центру гендерної освіти ЖДУ ім. І.Франка з іншими установами й організаціями дає можливість структурувати суб'єктів соціального партнерства, виділити форми роботи та апробовані практики (див. табл. 1).

Проаналізуємо набуток співпраці на різних рівнях. На мікрорівні формується імідж Центру та університету, активісти набувають нових компетенцій, підвищують рівень кваліфікації. На мезорівні громада отримує користь від реалізації локальних проектів, а просвітницька діяльність Центру позитивно впливає на формування егалітарних уявлень населення області. Позитивні зрушення на макрорівні характеризуються поширеністю гендерних ідей та практик на рівні країни, всеукраїнським масштабом заходів, виявом громадської позиції (як-от національна кампанія «Стоп насильству!»). На мегарівні ефективність співпраці полягає у обміні закордонним досвідом, пошуку шляхів його адаптації, утвердженні гуманістичних цінностей, поширенні ідеї гендерної рівності як запоруки сталого розвитку суспільства. Практика свідчить, що найбільш успішні заходи реалізуються за умови об'єднання зусиль усіх суб'єктів гендерної політики: влада – НДО – освітні заклади – ЗМІ.